

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za
krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji
bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 30. novembar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 30. novembra 2012.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA ZAŠTITNE MJERE I
USLOVE ZA SVJEDOKE RM-055, RM-120, RM-163 I RM-176
NA OSNOVU PRAVILA 70**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Branioci Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. PROCEDURALNI KONTEKST I ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Tužilaštvo je 19. novembra 2012. godine podnijelo zahtjev (dalje u tekstu: Zahtjev) u kojem traži zaštitne mjere i određene uslove za svjedočenje četiri svjedoka na osnovu pravila 70 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Odbrana je 23. novembra 2012. godine dostavila odgovor (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem se usprotivila Zahtjevu.²

2. Tužilaštvo u Zahtjevu traži (i) da se svjedocima RM-163, RM-176, RM-120 i RM-055 (dalje u tekstu: Svjedoci) odobre zaštitne mjere pseudonima i izobličenja slike i glasa; (ii) da Vijeće, na zahtjev, dozvoli da se određeni dijelovi svjedočenja Svjedokâ saslušaju na zatvorenoj sjednici kako bi se zaštitio identitet Svjedokâ ili interesi davaoca informacija iz pravila 70, uključujući interese nacionalne bezbjednosti; (iii) da se predstavniku davaoca informacija iz pravila 70 dozvoli da bude prisutan za vrijeme svjedočenja Svjedokâ; i (iv) da se nijedno svjedočenje Svjedokâ na zatvorenoj sjednici ne objelodani stranama u drugim postupcima bez saglasnosti davaoca informacija iz pravila 70.³ Na kraju, tužilaštvo traži odobrenje da prekorači ograničenje broja riječi.⁴ Prema riječima tužilaštva, ti uslovi ne nanose štetu optuženom budući da mu je identitet Svjedokâ poznat, da on raspolaže svim njihovim ranijim izjavama i svjedočenjima i da će imati priliku da ih unakrsno ispita.⁵

3. Odbrana tvrdi da kasno podnošenje podnesaka od strane tužilaštva smanjuje vrijeme koje joj stoji na raspolaganje da odgovarajuće odgovori.⁶ Odbrana tvrdi da tužilaštvo pretjerano široko tumači pravilo 70 budući da ne iznosi nikakve argumente u prilog traženim zaštitnim mjerama.⁷ Osim toga, odbrana tvrdi da će pravo optuženog na

¹ Hitni zahtjev tužilaštva za zaštitne mjere i uslove za svjedoke RM-055, RM-120, RM-163 i RM-176 na osnovu pravila 70, 19. novembar 2012. godine (povjerljivo).

² Odgovor odbrane na Hitni zahtjev tužilaštva za zaštitne mjere i uslove za svjedoke RM-055, RM-120, RM-163 i RM-176 na osnovu pravila 70, 23. novembar 2012. godine (povjerljivo), par. 2, 18.

³ Zahtjev, par. 2, 24.

⁴ Zahtjev, par. 4.

⁵ Zahtjev, par. 12.

⁶ Odgovor, par. 7-9.

⁷ Odgovor, par. 11-12.

javno suđenje biti ugroženo ako Zahtjev bude odobren.⁸ Na kraju, odbrana tvrdi da Svjedoci treba da daju ključni iskaz s kojim "odbrana mora da se suoči slobodno i bez ograničenja".⁹

III. MJERODAVNO PRAVO

4. Pravilo 70 Pravidnika u relevantnom dijelu predviđa sljedeće:

(B) U slučaju da tužilac posjeduje informaciju koja mu je data u povjerenju i koja je korištena samo za dobijanje novih dokaza, tu početnu informaciju i njeno porijeklo tužilac neće objelodaniti bez pristanka osobe ili tijela koje je pružilo početnu informaciju, a ni u kom slučaju je neće upotrijebiti kao dokaz a da je prije toga ne objelodani optuženom

(C) U slučaju da, nakon što je pribavio pristanak osobe ili tijela koje je pružilo informaciju u skladu s ovim pravilom, tužilac odluči da iznese kao dokaz bilo koji iskaz, dokument ili drugi materijal pribavljen na ovaj način, pretresno vijeće, bez obzira na pravilo 98, ne može naložiti nijednoj od strana da dostavi dodatne dokaze pribavljene od osobe ili tijela koje je pružilo početnu informaciju [...].

(D) U slučaju da tužilac pozove svjedoka kako bi u dokaze uvrstio neku informaciju pribavljenu u skladu s ovim pravilom, pretresno vijeće ne može prinuditi tog svjedoka da odgovori ni na jedno pitanje koje se odnosi na tu informaciju ili njeno porijeklo ako svjedok odbije da odgovori pozivajući se na povjerljivost.

5. Vijeće ima ovlaštenje da ocijeni da li su informacije date u skladu s pravilom 70 Pravidnika, ali svoje ispitivanje može da ograniči na to da li su informacije zaista date na povjerljivoj osnovi.¹⁰

6. U skladu s pravilom 70 Pravidnika, davalac informacija vodi računa o njihovoj povjerljivosti i sam donosi odluku o tome koji materijal podliježe izvjesnim mjerama zaštite.¹¹ Međutim, kada iskrnsne pitanje podnošenja tog materijala radi uvrštavanja u spis na način koji odstupa od uobičajenog postupanja u sudnici, tada je na Vijeću da odluči,

⁸ Odgovor, par. 14.

⁹ Odgovor, par. 16.

¹⁰ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis i AR73.3, Odluka o tumačenju i primeni pravila 70 Pravidnika, 23. oktobar 2002. godine (povjerljivo), par. 29.

¹¹ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR108bis.2, Odluka po Molbi Sjedinjenih Američkih Država za preispitivanje, 12. maj 2006. godine, par. 35.

vodeći računa o potrebi pravičnosti suđenja, da li je primjereno omogućiti izvođenje dokaza u skladu s uslovima koje odredi davalac informacija iz pravila 70.¹²

III. DISKUSIJA

7. Prvo, uzimajući u obzir da se Zahtjev odnosi na četiri svjedoka, Vijeće odobrava zahtjev tužilaštva za prekoračenje ograničenja broja riječi. Nadalje, Vijeće poziva tužilaštvo da zahtjeve podnese blagovremeno kako bi se izbjeglo ubrzano dostavljanje odgovora i donošenje odluka.

8. Vijeće uvažava da je svrha pravila 70 Pravilnika da se državama i drugim tijelima ili osobama omogući da na povjerljivoj osnovi dijele informacije sa stranama u postupcima pred Međunarodnim sudom. Davalac takvih informacija može i odbiti da ih stavi na raspolaganje kao dokaze koji će se koristiti na suđenju. Isto tako, čim davalac informacija iz pravila 70 pristane da se informacije koriste kao dokazi na suđenju, on ne bi trebao biti taj koji selektivno odlučuje o tome koji optuženi pred Međunarodnim sudom mogu imati pristup tim informacijama. S obzirom na to, Vijeće će posebnu pažnju posvetiti svim zadatim uslovima prije nego što prvi put odobri da se te informacije koriste na suđenju.

9. Na osnovu izjave tužilaštva da je predloženi materijal dostavljen u skladu s pravilom 70 i da su Svjedoci svjedočili na drugim suđenjima pod sličnim uslovima, Vijeće se uvjerilo da se na njega primjenjuje pravilo 70. Tužilaštvo nema obavezu da u prilog tome iznese dodatne argumente kako navodi odbrana.

10. Kako je gore navedeno, Vijeće mora ocijeniti da li su u okolnostima ovog predmeta uslovi koje je odredio davalac informacija iz pravila 70 u skladu s pravom optuženog na pravično suđenje ili ukazuju na to da bi predložene dokaze trebalo izuzeti.

11. Što se tiče prvog uslova, predložene zaštitne mjere pseudonima i izobličenja slike i glasa nisu u suprotnosti s pravom optuženog na pravično suđenje. I njemu i njegovom

¹² *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR73.1, Odluka po Interlokutornoj žalbi na Drugu odluku kojom se tužilaštvu ne dopušta da doda generala Wesleyja Clarka svom spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, 20. april 2007. godine, par. 18; *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za postavljanje uslova na osnovu pravila 70 za tri svjedoka, 30. novembar 2009. godine (povjerljivo), par. 13.

timu odbrane poznat je identitet Svjedokâ. Nadalje, Vijeće smatra da su prvobitni uslovi davaoca informacija iz pravila 70, kada se u prethodnim predmetima odrekao isključivog prava na korištenje tih informacija, bili mnogo stroži od onih traženih u Zahtjevu.¹³ U tom kontekstu, Vijeće prihvata prvi uslov.

12. Što se tiče drugog uslova, naime zahtjeva tužilaštva da Vijeće, na zahtjev, dozvoli da se određeni dijelovi svjedočenja Svjedokâ saslušaju na zatvorenoj sjednici kako bi se zaštitio identitet svjedoka ili interesi nacionalne bezbjednosti davaoca informacija iz pravila 70, Vijeće očekuje od strana u postupku ili davaoca informacija iz pravila 70 da takve zahtjeve dostave u odgovarajuće vrijeme za vrijeme svjedočenja. Svjedočenje na djelimično zatvorenoj sjednici kako bi se zaštitio identitet Svjedokâ logična je posljedica odobrenih zaštitnih mjera. Samo u rijetkim slučajevima bi trebalo tražiti da se svjedočenje obavi na djelimično zatvorenoj sjednici kako bi se zaštitili interesi davaoca informacija iz pravila 70, uključujući i interese nacionalne bezbjednosti. Uzimajući u obzir da su prvobitni uslovi davaoca informacija iz pravila 70 u prethodnim predmetima bili stroži, kao i pravilo 70(D) Pravilnika, Vijeće prihvata drugi uslov. Izjava odbrane u kojoj tvrdi da je pravo optuženog na javno suđenje ugroženo kratka je i jedva shvatljiva. Ako veliki dijelovi svjedočenja Svjedokâ na kraju budu saslušani na zatvorenoj sjednici, Vijeće može razmotriti da li to utiče na javnu prirodu suđenja u toj mjeri da se time krši pravo optuženog na pravično suđenje. Odbrana još uvijek nije pokazala kako bi predloženi uslovi spriječili odbranu da se "suoči sa [Svjedocima] slobodno i bez ograničenja".

13. Što se tiče trećeg uslova, Vijeće ne vidi zašto bi predstavniku davaoca informacija iz pravila 70 zabranilo da bude prisutan za vrijeme svjedočenja Svjedokâ. U stvari, prisustvo jednog takvog predstavnika moglo bi doprinijeti rješenju eventualnih

¹³ V. *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-PT, Odluka po Zahtevu tužilaštva na osnovu pravila 70 za zaštitne mere za svedoke MP-072, MP-408, MP-409, MP-433 i MP-434, 4. juni 2008. godine (povjerljivo), str. 2; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za primjenu uslova iz pravila 70 na svjedočenje svjedoka W-46, 12. mart 2007. godine; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Odluka po Molbi tužilaštva za uslove svjedočenja svjedoka W-156 na osnovu pravila 70 i Zahtjeva tužilaštva za uvrštavanje u spis izjave svjedoka u skladu s pravilom 92ter, 23. april 2007. godine (povjerljivo), str. 2; *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-T, Odluka po Zahtjevu tužioca da se primijene zaštitne mjere za svjedoke W i Y, 7. juni 2002. godine (povjerljivo), str. 2.

nedoumica u vezi s tim da li na određena pitanja Svjedoci mogu odgovoriti na otvorenoj sjednici. Vijeće stoga prihvata treći uslov.

14. Što se tiče posljednjeg uslova, naime da se sva eventualna svjedočenja Svjedokâ na zatvorenoj sjednici ne objelodane stranama u drugim postupcima bez saglasnosti davaoca informacija iz pravila 70, Vijeće konstatuje da praksa Međunarodnog suda nameće obavezu stranama u postupku da prije svakog objelodanjivanja od davaoca informacija zatraže saglasnost. Shodno tome, Vijeće prihvata četvrti uslov.

V. DISPOZITIV

15. Iz gore navedenih razloga, na osnovu pravila 70 Pravilnika, Vijeće

ODOBRAVA zahtjev tužilaštva da prekorači ograničenje broja riječi u Zahtjevu;

ODOBRAVA Zahtjev; i

UPUĆUJE Sekretarijat da davaoca informacija iz pravila 70 obavijesti o ovoj odluci.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orié,
predsjedavajući sudija

Dana 30. novembra 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]